

Hodnocení doktorského studia Mgr. Tomáše Okurky

Doktorské studium na Filozofické fakultě UK, Ústavu hospodářských a sociálních dějin, a to v prezenční formě, zahájil Mgr. Tomáš Okurka ve šk.r. 2004-2005. Své studijní povinnosti plnil svědomitě v souladu s individuálním studijním plánem. Vzhledem k několikaměsíčnímu studijnímu pobytu na vídeňské univerzitě v rámci programu Erasmus, který využil zejména ke studiu pramenů vztahujících se k tématu jeho disertační práce, státní závěrečnou zkoušku složil v únoru 2008 a přešel do kombinované formy studia. Systematicky pracoval na přípravě své doktorské disertace, o čemž svědčí jeho monografie „Všeobecná německá výstava v Ústí nad Labem 1903“ (Ústí nad Labem 2005, 173 s.) vycházející ještě z jeho práce diplomní, zejména pak jeho průběžné studie. Tak např. v rámci ústavního projektu „Hospodářské elity v českých zemích (1848-1948)“ se aktivně zúčastnil metodologického semináře příspěvkem „Podnikatelské elity a průmyslové výstavy“ (in Jiří Štaif ed.: Moderní podnikatelské elity. Metody a perspektivy bádání, Praha 2007, s.362-372), k projektu o hospodářském nacionalismu přispěl studií „Všeobecné výstavy v Čechách na přelomu 19. a 20. století jako jeviště česko-německého soupeření a hospodářského nacionalismu (in: Jan Hájek, Drahomír Jančík, Eduard Kubů edd.: O hospodářskou národní državu. Úvahy a stati o moderním českém a německém nacionalismu v českých zemích, AUC-Studia historica LIX, Praha 2009, s. 47-57). Problematiku výstavnictví postupně mapoval v řadě dílčích studií, např. „Obchodní a živnostenská komora v Liberci a Všeobecná zemská výstava 1891“ (in: Fontes Nissae, sv. 7/2006, s. 40-60), nejnověji „Českoněmecká výstava v Liberci 1906“ (in: Kristina Kaiserová, Miroslav Kunštát edd.: Hledání centra. Vědecké a vzdělávací instituce Němců v Čechách v 19. a první polovině 20. století, Ústí nad Labem 2011, s. 309-326), která již propojuje jeho výzkum výstavnictví s dalším jeho badatelským polem, a to dějinami Němců v Čechách. Výsledky svého bádání Mgr. T. Okurka prezentoval i na vědeckých konferencích. Již za svého vídeňského studijního pobytu v roce 2007 vystoupil v Historické komisi Rakouské akademie věd s příspěvkem „Das Ausstellungswesen in Böhmen 1891-1914. Zur Geschichte der allgemeinen Ausstellungen und Fachausstellungen“ (2007), v témže roce se aktivně zúčastnil konference v Chomutově referátem „Českoněmecká zemská výstava v Chomutově 1913“ (in: Comotovia 2007, s. 160-185), dále studentské konference Poster 2008 pořádané ČVUT, na níž vystoupil s příspěvkem „Wireless Telegrapgy and the German Universal Exhibition in Ústí nad Labem“ (in Acta polytechnica 48/2008, s. 40-43), 18. ústeckého kolokvia příspěvkem „Průmyslové a živnostenské výstavy v severních a severozápadních

Čechách před 1. světovou válkou (in: Marcela Aubrechtová, Václav Zeman – edd.: Fenomén muzeum v 19. a první polovině 20. století, Ústí nad Labem 2011, s. 119-133).

Na těchto studiích Mgr. T. Okurky je zřetelný jeho odborný růst jak po stránce znalostní tak metodologické, což je zúročeno v předkládané doktorské disertaci „Průmyslové a všeobecné výstavy v Čechách 1891-1914. Aktéři a jejich motivace (232 stran + přehled průmyslových a všeobecných výstav v Čechách 1891-1914 a obrazové přílohy).

Po stránce heuristické je mimořádně důkladná. Opírá se o rozsáhlý archivní výzkum jak v ústeckém městském archivu, tak v devíti archivech okresních, k tomu ještě ve vídeňském všeobecném správním archivu, dále o pečlivě shromážděné prameny tištěné, v neposlední řadě o široký záběr dobového tisku. Neméně důkladná je znalost relevantní historiografické produkce, a to nejen české. Inspiraci k metodologickým přístupům nacházel také zejména v německé, ale i anglické a americké historické práci věnující se problematice výstavnictví jako prezentace výsledků práce.

Práce Mgr. T. Okurky je koncepčně propracovaná, přesně definuje vytčené problémy. Propracovaná je i struktura práce podřízená zdánlivě jednoduché triádě otázek co – kdo – proč vyjádřené názvy kapitol Kontext – Aktéři – Motivy a cíle. Tímto přístupem autor překlenul problém uchopení tématu výstavnictví, které, odhlédneme-li od velkých zemských výstav, představuje tříšť akcí různorodé úrovně. Současně mu tento přístup umožnil analytický vhled do jednotlivých pater života společnosti, a to z hlediska širokého spektra zájmů, hospodářských, politických, národnostních a jiných. Závěry, k nimž Mgr. T. Okurka dospěl, pokládám za průkazné a plně kvalifikované. Jako školitel tedy jeho disertační práci plně doporučuji k obhajobě.

V Praze, dne 8. srpna 2012

I

Sc.